

**DOOPFORMULIER ORDE IV UIT HET DIENSTBOEK VOOR DE
NEDERLANDS HERVORMDE KERK (1955)
in een hertaling**

*Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood,
opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de
heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven
zouden wandelen.*

Romeinen 6 vers 4

DOOPFORMULIER ORDE IV UIT HET DIENSTBOEK VOOR DE NEDERLANDS HERVORMDE KERK (1955), hertaling

Onderwijzing

Gemeente van onze Heere Jezus Christus,

Wij zijn samengekomen voor de bediening van het Woord en het sacrament van de doop.

In het Woord van God lezen we, dat Christus zelf opdracht gegeven heeft, dat zijn gemeente het teken van de doop behoort te dragen. Want voordat hij opvoer naar de hemel, sprak hij tot zijn discipelen: “Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen.” (Mattheus 28 vers 19)

In het evangelie wordt ons Gods heil verkondigd en geschonken. De doop is hiervan een zichtbaar teken en een bekrachtiging om ons geloof te bevestigen, zoals Jezus sprak: “Wie gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn, zal behouden worden.” (Marcus 16 vers 16)

De doop met water wijst ons op onze zonde en onreinheid, zoals Christus zegt: tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het koninkrijk van God niet binnengaan.

Tegelijk is het een teken van de afwassing van de zonde en reiniging met het bloed van Christus, waarin ons de vergeving van onze zonden wordt verkondigd om de levende en waarachtige God te dienen. Daarom zei Ananias ook tot Paulus: “Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen onder aanroeping van de Naam van de Heere.” (Handelingen 22 vers 16)

Aangezien wij bij de doop met water overgoten en daarin als het ware ondergedompeld worden, is deze doop een teken van onze verbondenheid met Christus, in wiens dood wij gedoopt worden en in wiens opstanding wij op mogen staan tot een nieuw leven, opdat wij niet langer slaven van de zonde zouden zijn.

Daarom zegt ook de apostel, dat het op grond van de doop voor het geloof vast moet staan, dat wij wel dood zijn voor de zonde, maar levend zijn voor God in Christus Jezus.

Maar niet alleen de onderdompeling bij de doop, maar ook het feit dat wij gedoopt worden in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest heeft rijke betekenis.

Want daarin bevestigt ons God de Vader dat Hij ons en onze kinderen tot zijn eigendom aanneemt.

De Zoon bevestigt ons, dat Hij ons in zijn bloed wast van al onze zonden en ons in de gemeenschap van zijn dood en opstanding opneemt, zodat wij in Hem rechtvaardig voor God gerekend worden.

En als wij gedoopt worden in de Naam van de Heilige Geest, bevestigt de Heilige Geest ons, dat Hij in ons wonen wil en ons heiligt tot leden van het lichaam van Christus.

Het is tot onze troost en bemoediging dat onze hemelse Vader ook onze kinderen van dit heil deelgenoot wil maken, zoals Petrus op de Pinksterdag zei: 'Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen die verre zijn, zovelen als de HEERE onze God er toe roepen zal. (Handelingen 2 vers 39)

Ook heeft Jezus gezegd dat de kinderen tot Hem gebracht zouden worden: "Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zulke mensen is het Koninkrijk van God. Voorwaar, Ik zeg u: wie het Koninkrijk van God niet ontvangt als een kind, zal het beslist niet binnengaan. En Hij

omarmde hen en terwijl Hij de handen op hen legde, zegende Hij hen.” (Marcus 10 : 14-16)

Hij heeft ze daarmee erkend als het eigendom van zijn hemelse Vader, die ook in de jonge kinderen reeds zijn genade verheerlijken wil, zoals geschreven staat in Psalm 8: ‘Uit de mond van kleine kinderen en zuigelingen hebt U lof bereid.’ Zo zijn dan onze jonge kinderen niet alleen leden van ons huisgezin, maar ook van Gods huisgezin, namelijk de gemeente van Christus, net zoals de kinderen onder het oude verbond, die door de besnijdenis mochten delen in dezelfde beloften als hun ouders, opdat zij zich het eigendom van de HEERE, de God van Israël, zouden weten.

Wij hebben bij dit alles te bedenken, dat deze trouw van God in Christus Jezus ons en onze kinderen tot zondebesef en verootmoediging wil leiden. Verder vraagt onze liefdevolle Vader van de gedoopten om gehoorzaam naar zijn geboden te leven, waardoor wij, ons afkerend van de wereld, niet meer voor onszelf leven maar in navolging van Christus, die voor ons gekruisigd en opgestaan is. Zolang onze kinderen echter te jong zijn om zelf de Naam van de HEERE te belijden, wordt door de ouders en de gemeente deze roeping tot geloof en gehoorzaamheid voor de kinderen erkend. Daarom zullen zij hen opvoeden in het christelijk geloof en de christelijke levenswandel, opdat zij ook zelf mogen komen tot het belijden van het geloof in de drie-enige God, in wiens Naam zij gedoopt zijn.

Laat ons bidden, opdat wij deze heilige instelling van God tot Zijn eer, tot onze troost en tot opbouw van de gemeente mogen bedienen.

Gebed:

Barmhartige God en Vader. U hebt naar Uw streng oordeel de ongelovige wereld, die geen berouw toonde, met de zondvloed gestraft. Maar U hebt de gelovige Noach met zijn achten door Uw genade gered. U hebt de verharde Farao met heel zijn volk in de Rode Zee verdronken, maar Uw volk Israël daar droogvoets doorheen geleid, waardoor de doop wordt aangeduid.

Wij bidden U, pleitend op Uw grondeloze barmhartigheid en genade, dat U deze kinderen in genade wilt aanzien en door Uw Heilige Geest in Uw Zoon, Jezus Christus wilt inlijven, opdat zij met Hem in Zijn dood begraven worden en met Hem mogen opstaan in een nieuw leven, opdat zij Hem zullen aanhangen met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde en hun kruis in de dagelijkse navolging van Christus blijmoedig mogen dragen, opdat zij dit leven eenmaal getroost mogen verlaten en op de jongste dag voor de rechterstoel van Christus, Uw Zoon onbevreesd mogen verschijnen.

Dit bidden wij U in de Naam van onze Heere Jezus Christus.
Amen.

Doopvragen en doopgelofte

Doopouders jullie hebben gehoord dat de doop een instelling van God is om aan ons en ons nageslacht Zijn genade en trouw te bevestigen. Daarom moeten wij de doop met dat doel en niet uit gewoonte of bijgeloof gebruiken. Opdat het dan openlijk bekend wordt dat u zo gezind bent, verzoek ik jullie op te staan van jullie zitplaatsen en oprecht te antwoorden op de volgende vragen:

Ten eerste: Geloven jullie, dat het evangelie van Gods genade in Jezus Christus dat in het Oude en Nieuwe Testament vervat

is, en in de artikelen van het christelijk geloof beleden wordt, de enige weg ten leven is?

Ten tweede: Geloven jullie dat onze kinderen, hoewel ze van nature met ons als zondaren onder het oordeel van God liggen, toch in Christus geheiligd zijn en daarom als leden van Zijn gemeente gedoopt mogen worden?

Ten derde: Beloven jullie jullie kind(eren) bij het opgroeien te zullen onderwijzen in het evangelie van Jezus Christus en hen tot het onderwijs en de prediking van de Kerk te leiden, opdat zij hun doop zullen verstaan en zich voor hun hele leven verbonden mogen weten aan de Naam en de dienst van de Heere?

Wat is hierop jullie antwoord?

Vader: Ja

Moeder: Ja

Bediening van de doop

N, ik doop je in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest.

Amen.

Zingen (staande)

Dankgebed doopbediening

Barmhartige God en Vader, wij danken U dat U ook nu weer de rijkdom van Uw liefde en genade voor zondaren door de doop bevestigd hebt aan ons en onze kinderen. Wij belijden u met schaamte dat wij vaak niet leven uit wat U ons in de doop bevestigd en getuigt, namelijk de afwassing van onze

zonden en de gemeenschap met Christus in zijn dood en opstanding.

Verlicht door uw Geest ons verstand en hart, zodat wij ons verblijden in Uw overvloedige genade, over zo rijke beloften, en er met vreugde over spreken met onze kinderen, opdat ook zij zich zullen verheugen in Uw liefde en genade en willen strijden tegen de zonde, de duivel en zijn rijk. Maak de ouders getrouw in dit onderwijs tot eer van Uw heerlijke Naam. En zegen het onderwijs van de ouders en van de gemeente, zodat zij en alle kinderen in de gemeente zich niet van U afkeren en door ongeloof verloren gaan, maar zich met een besliste belijdenis tot U keren. Hoor ons zo o God, om Christus Jezus' wil. Amen.

Of (hertaalde klassieke dankgebed)

Almachtige en barmhartige God en vader, wij danken en loven U dat U ons en onze kinderen door het bloed van uw geliefde Zoon Jezus Christus al onze zonden vergeeft. En dat U ons door uw Heilige Geest Christus tot leden van Uw eniggeboren Zoon en zo tot Uw kinderen aanneemt en ons dit met de doop verzegelt en bekrachtigt.

Wij bidden U ook door Hem, Uw geliefde Zoon, dat U deze gedoopte kinderen door Uw Heilige Geest altijd wilt regeren, opdat zij christelijk en godvrezend opgevoed worden en meer en meer groeien zullen in de Heere Jezus Christus. Geef dat ze zo Uw vaderlijke goedheid en barmhartigheid zullen belijden en in alle gerechtigheid onder onze enige leraar, koning en hogepriester Jezus Christus leven en moedig tegen de zonde, de duivel en heel zijn rijk strijden en mogen overwinnen. Dan zullen zij U en Uw Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest, de enige en waarachtige God, eeuwig loven en prijzen. Amen.

Of (vrij vertaald)

Barmhartige God en vader, wij danken en loven U dat U ons en onze kinderen door het bloed van uw geliefde Zoon Jezus Christus onze zonden vergeeft. En dat U ons door Christus tot Uw kinderen aanneemt en ons dit in de doop laat zien en bekrachtigt.

Wij bidden U of U de kinderen door uw Heilige Geest tot Christus wil leiden, om een levend lidmaat van Zijn gemeente te worden en Hem in het leven te dienen. Geef dat zij (hij/zij) zo Uw vaderlijke goedheid en barmhartigheid mogen (mag)leren kennen en Jezus Christus ook zullen (zal) gaan belijden als hun (zijn/haar) Heer en Verlosser om zo tegen de zonde, de duivel en zijn rijk te strijden en te overwinnen. Dan zullen (zal) zij (hij/zij) niet verloren gaan, maar U, Vader, Zoon en Heilige Geest eeuwig loven en prijzen.

Dit bidden wij U in de Naam van Uw geliefde Zoon Jezus Christus, onze Heer, tot uw eer. Amen.

Toelichting bij het gebed in het doopformulier, ook wel het zondvloedgebed genoemd:

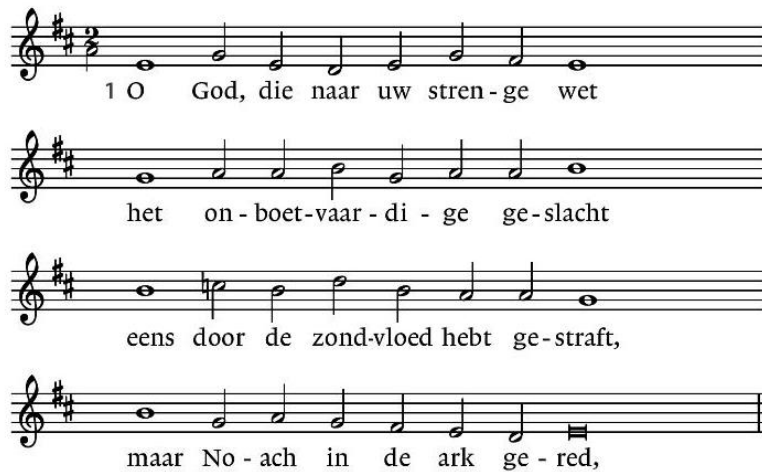
Over de herkomst van het zondvloedgebed bestaat geen eenduidigheid. De vroegst bekende bron voor het zondvloedgebed is afkomstig van Maarten Luther, die het gebed publiceerde in zijn Taufbüchlein uit 1523. Sommigen beweren dat Luther de auteur van het zondvloedgebed is, anderen stellen dat hij een gebed uit een Middeleeuwse doopliturgie voor volwassenen gebruikt heeft, terwijl weer een ander denkt dat Luther het gebed samenstelde uit verschillende bestaande gebeden.

Doorgaans wordt tegenwoordig aangenomen dat Luthers gebed een vertaling is van een bekende gebedstekst die teruggaat op een voor-Middeleeuws gebed en waarin nog joodse sporen aanwezig zijn. Dat onbekende, oorspronkelijke gebed zou de wijding van het doopwater begeleid hebben.

Hoe het ook precies zij, via de Zwitserse reformator Leo Judae en het doopformulier (van Caspar Olevianus) in de kerkorde van de Paltz is het zondvloedgebed in het kerkboek van Petrus Datheen terechtgekomen en zo in de Nederlanden bekend geworden.

In de bundel Weerklank is een berijming van Muus Jacobse van dit gebed opgenomen:

312 O God, die naar uw strenge wet

1 O God, die naar uw strenge wet
het on-boet-vaar-di-ge geslacht
eens door de zond-vloed hebt ge-straft,
maar No-ach in de ark ge-red,

2
die Farao verdrinken deed,
toen hij verstokt was van gemoed,
maar Israël met droge voet
deed uitgaan door de Rode Zee,

3
die in uw Zoon aan ons gelijk
het water van de doods-jordaan
over zijn hoofd hebt laten gaan,
zalige zondvloed tot ons heil,

4
laat in dit water van de doop
de kinderen die Gij ons geeft,
bij Jezus Christus ingelijfd
begraven worden in zijn dood,

5
dat zij, tot leven opgestaan
met die hen vooring in de dood,
kruisdragend, in geloof en hoop
en liefde, vrolijk verder gaan,

6
en in hun laatste ogenblik,
het oog alleen op U gericht,
voor Jezus Christus in 't gericht,
getroost verschijnen zonder schrik,

7
door Jezus Christus onze Heer,
die, met de Vader en de Geest
één enig God, voor eeuwig leeft
en tot in eeuwigheid regeert.